

I § 43 a, stk. 1, i forslaget er det bestemt, at tilstanden i de nævnte naturområder ikke må ændres. Hermed er der ikke tilsigtet nogen realitetsændring i forhold til de gældende §§ 43 a og 43 b, hvor opdyrking, tilplantning og anden ændring kun kan ske med tilladelse fra Amtsrådet, i Hovedstadsområdet dog Hovedstadsrådet. En opdyrking eller tilplantning af en af de nævnte naturtyper vil være en ændring af denne og dermed kræve en dispensation fra bestemmelsen.

Sædvanlig vedligeholdelse af bestående dræningsanlæg vil ikke være i strid med bestemmelsen i § 43 a, stk. 1. I overensstemmelse med praksis efter de hidtil gældende regler vil imidlertid ny dræning, ændringer i eksisterende dræns placering, herunder nedlægning af drænrør i større udstrækning eller større dybde end hidtil samt ændringer i eksisterende dræns diameter kræve dispensation fra bestemmelsen.

En udtømmende opregning af, hvad der er omfattet af bestemmelsen er næppe mulig. Det afgørende er ikke blot foranstaltningens karakter, men navnlig også den virkning den har for området, nemlig om den »ændrer« dette.

Der er selvfølgelig en nedre grænse for, hvad der kræver dispensation. Foranstaltninger kan være så perifere eller bagatelagtige, at de kan iværksættes uden dispensation. I overensstemmelse hermed er der i de hidtidige cirkulærer peget på nogle foranstaltninger, som ikke kræver tilladelse. I hede- og strandengcirkulæret (cirkulære nr. 103 af 27. marts 1984, pkt. 7.2 og 7.3) er som eksempler herpå nævnt opsætning af sædvanlige landbrugshegn, etablering af anlæg til kreaturvandring samt opførelse af læskure for kreaturer og lignende sædvanlige mindre bygninger, der er nødvendige for græsning og høslæt. I samme cirkulære er desuden angivet, at bebyggelse ikke vil kræve tilladelse, hvis denne finder sted i tilknytning til de på en ejendom eksisterende bygninger.

Det er næppe muligt herudover at foretage en generel karakteristik af den nedre grænse for, hvad der kræver dispensation. Der er imidlertid behov for at vise varsomhed med at antage, at noget ikke kræver dispensation, da man herved i praksis vil kunne afskære klagemuligheden, fordi afgørelsen ikke skal offentliggøres. Uanset at en beslutning om, at en bestemt foranstaltning ikke kræver dispensation, eventuelt kan påklages, vil det nemlig som regel bero på tilfældigheder, om de klageberettigede bliver bekendt med beslutningen eller med, at foranstaltningen foretages.

Ved administrationen af bestemmelsen vil i øvrigt retningslinjerne i Miljøministeriets cirkulære nr. 222 af 1. december 1987 samt cirkulære nr. 103 af 27.

marts 1984 fortsat blive lagt til grund med de ændringer, som naturligt følger som en konsekvens af inddragelsen af de nye naturtyper under bestemmelsen. De betyder eksempelvis, at park- og haveområder vil falde udenfor bestemmelsen.

2.2 Plejeforanstaltninger

Som angivet i det hidtidige hede- og strandengcirkulære, pkt. 7.5 vil foranstaltninger, der klart tjener til at opretholde områdets hidtidige tilstand kunne ske uden tilladelse. Dette gælder for eksempel fjernelse af selvsået opvækst af træer og buske i begrænset omfang. Dette vil fremover have større aktualitet, jf. bestemmelsen i lovforslagets § 62 a om de arealforvaltende myndigheders pligt til at foretage pleje på egne arealer og de regionale fredningsmyndigheders ret til at foretage pleje af ikke fredede arealer, der er omfattet af §§ 43, stk. 1, 43 a, stk. 1, og 49, stk. 1, når disse er i privat eje, og når pleje kan ske uden gene eller skade for ejeren og brugeren.

Foranstaltninger, der rækker ud over almindelig pleje af områdets hidtidige tilstand, kræver dispensation, selv om de tager sigte på at forbedre naturtilstanden. Miljøministerens hjemmel i forslaget § 62 a, stk. 5 til at fastsætte regler om pleje af § 43-regler vil imidlertid kunne benyttes til at sikre en smidig administration også af naturforbedringsarbejder, idet sådanne regler i givet fald fortrænger dispensationsordningen efter § 43 b, stk. 1.

Landbrugsarealer, der tages ud af omdriften og underkastes pleje efter aftale med lodsejeren, vil i visse tilfælde kunne undergå en sådan forandring, at de bliver omfattet af de i § 43 a, stk. 1, nævnte naturtyper. Sådanne plejef aftaler skal dog ikke kunne bevirke, at disse arealer inddrages under den generelle beskyttelsesordning. Dette vil blive præciseret i de administrative forskrifter, som udstedes efter loven.

2.3 Særligt vedrørende gødskning og sprøjtning

I hede- og strandengcirkulæret (cirkulære nr. 103 af 27. marts 1984, pkt. 6.1) er angivet, at gødskning eller anvendelse af kemiske bekæmpelsesmidler kræver tilladelse, i det omfang sådanne foranstaltninger ikke tidligere er indgået i landbrugsdriften. Baggrunden for denne ordning har været hensynet til ikke at gribe ind i en hidtidig anvendelse.

Vedrørende gødskning i moser og heder gælder der imidlertid umiddelbart et forbud, idet selve eksistensen af disse naturtyper som regel er ensbetydende med, at der ikke hidtil har været gødsket, eller at gødskning i hvert fald har været uden særlig landbrugsmæssig interesse og derfor heller ikke har været